

Primària

Matemàtiques 1

Programació

Unitat 11

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat / Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Instruments d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Un diumenge de cine

Descripció de la unitat

El motiu que ens acompanya en aquesta unitat gira al voltant dels rèptils. Els problemes, les il·lustracions i, en general, quasi totes les activitats apareixen amb aquests animals tan interessants per a l'alumnat. Un dels principals objectius és que vegem els nous aprenentatges de forma atractiva i motivadora perquè gaudisquen aprenent.

Amb les situacions de joc i les activitats proposades pretenem que l'alumnat adquireixca els coneixements següents:

- Els nombres del 80 al 89.
- Operacions de suma portant-ne.
- Resolució de problemes seleccionant l'operació.
- Línies rectes i corbes. Línies obertes i tancades.

Temporalització

Abril

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i construir els nombres del 80 al 89: ordre, valor i grafia.
- Comprendre i calcular operacions de sumes portant-ne.
- Desenvolupar estratègies per a la resolució de problemes, incidint en l'elecció de l'operació necessària per a la resolució.
- Identificar, anomenar i dibuixar línies rectes i corbes, i línies obertes i tancades.
- Adquirir el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat per a expressar els seus coneixements de forma oral i escrita.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT / CRITERIS D'AVUACIÓ / ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió d'un text adquirint el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat i afavorint l'interés per la lectura. • Descomposició de nombres en desenes i unitats, fins al 89. • Lectura i escriptura dels nombres del 80 al 89. • Resolució de sumes portant-ne. • Aplicació d'estratègies que afavorixen el càlcul mental. • Selecció de l'operació adequada per a la resolució del problema. • Identificació de línies rectes i corbes, i de línies obertes i tancades. • Iniciativa i constància a l'hora de resoldre els problemes, respectant els altres i col·laborant activament en els treballs d'equip. • Ús d'estratègies per a trobar l'element següent d'una sèrie lògica. 	1. Construir els nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes de <i>desena</i> i <i>unitat</i> .	1.1. Construïx nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .
	2. Identificar, llegir i escriure els nombres del 80 al 89.	2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 80 al 89 identificant-los amb les seues grafies. 2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 89, relacionant el nom del nombre amb la seua grafia.
	3. Calcular sumes amb canvi d'unitats a desenes portant-ne.	3.1. Calcula la suma amb canvi d'unitats a desenes portant-ne.
	4. Resoldre operacions de càlcul mental.	4.1. Suma una desena a desenes completes.
	5. Resoldre problemes seleccionant l'operació adequada.	5.1. Selecciona i resol l'operació adequada.
	6. Identificar, anomenar i dibuixar línies rectes i corbes, i línies obertes i tancades.	6.1. Identifica, anomena i dibuixa una línia recta. 6.2. Identifica, anomena i dibuixa una línia corba. 6.3. Identifica, anomena i dibuixa una línia tancada. 6.4. Identifica, anomena i dibuixa una línia oberta.
	7. Mostrar iniciativa a l'hora d'afrontar els problemes i de desenvolupar actituds de respecte i de col·laboració a l'hora de treballar en grup.	7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.
	8. Seguir la seqüència lògica d'una sèrie.	8.1. Dibuixa l'element següent d'una sèrie lògica.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, buscarem evidències de l'alumnat que mostren la seua evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluables	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Construïx nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a construir els nombres amb blocs multibase i amb l'àbac. • Activitats del LA i dels RF on identifiquen als nombres amb 8 desenes i amb 8 unitats.
2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 80 al 89 identificant-los amb les seues grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA, que associa les grafies amb la quantitat que representen. • Selecció d'activitats del LA i dels RF on lliguen i escriuen els nombres fins al 89.
2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 89, relacionant el nom del nombre amb la seua grafia.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA on escriuen al dictat els nombres proposats.
3.1. Calcula la suma amb canvi d'unitats a desenes portant-ne.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a aprendre a sumar portant-ne. • Activitats d'ampliació dels RF.
4.1. Suma una desena a desenes completes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
5.1. Selecciona i resol l'operació adequada.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de l'apartat «Resolc problemes» del LA.
6.1. Identifica, anomena i dibuixa una línia recta.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
6.2. Identifica, anomena i dibuixa una línia corba.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
6.3. Identifica, anomena i dibuixa una línia tancada.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
6.4. Identifica, anomena i dibuixa una línia oberta.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.

7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'aprenentatge cooperatiu proposada en la PD.
8.1. Dibuixa l'element següent d'una sèrie lògica.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'intel·ligències múltiples del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...	Comprén les indicacions i les expressions pròpies de situacions en les quals es descriuen rèptils que han d'associar.
	<i>Pla lector:</i> Gaudir amb la lectura.	Llig i comprén la lectura inicial.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Aplica els coneixements apresos per a resoldre les situacions de quotidianes.
<i>Competència digital</i>	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Interpreta amb correcció el suport visual per a la realització de l'activitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Generar estratègies per a aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.	Pot generar llistes amb les similituds i diferències entre els diferents tipus de rectes tractades en la unitat.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Deduïx l'element següent d'una sèrie lògica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i de treball i per a la resolució de conflictes.	Planteja els seus arguments i escolta de forma activa els altres en situacions d'equip cooperatiu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És acurat en la presentació de les tasques, cuida el material propi, el dels altres i el de la classe. Arriba a acords i els complix.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Reconéixer riquesa en la diversitat d'opinions i d'idees.	Comprén i respecta que una activitat té més d'una solució possible.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic	Realitza el seu treball amb sentit de l'ordre i pulcritud.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i treballem amb el text i amb la imatge inicial

- Identifiquem les idees prèvies en el LA i els suggeriments metodològics de la PD.
- Observem la imatge i realitzem les activitats del LA i del LD; algunes d'aquestes activitats les fem en gran grup, tal com se suggerix en la PD.
- Realitzem l'activitat d'*Intel·ligències múltiples: Logicomatemàtica* del LA.

Tasca 2: Coneixem els nombres: 80 al 89

- Introduïm els nombres que formen la huitena desena i realitzem les activitats del LA i del LD.
- Construïm els nombres amb els suggeriments de la PD i amb el material manipulatiu.
- Realitzem les activitats del LA i del LD, i les activitats de les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Sumem portant-ne

- Treballem la suma portant-ne en sumes de dos sumands amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF.

Tasca 4: I l'operació triada és...

- Apliquem les estratègies d'aprenentatge cooperatiu com proposa la PD.
- Presentem el problema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Elegim l'operació i resollem el problema de manera individual en el LA.
- Posem en comú en el grup la resolució del problema i la seua solució.
- Treballem en grup els problemes proposats en la PD.

Tasca 5: Una de línies

- Presentem els conceptes de *línia recta* i *corba*, i *línia tancada* i *oberta* amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF.

Tasca 6: Què hem après?

- Completem el mapa conceptual que es proposa en els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge de l'alumne.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques s'usen diverses estratègies metodològiques:

- Totes les activitats proposades en aquesta unitat permeten que el professorat avalue el grau de comprensió i d'interiorització de conceptes al qual arriba l'alumnat. En observar com encerclen, unixen, pinten, completen i responen, el professorat sabrà el nivell en què es troben i el grau d'habilitat per a executar aquestes activitats. Segons les necessitats de l'alumnat, insistirem més en el reforç o en els conceptes nous.
- El nostre primer pas serà sempre comprovar els coneixements previs de l'alumnat per a partir d'aquests. La làmina motivadora i l'apartat «Què en sabem» ens ajudaran a descobrir aquest punt d'inici.
- **Nombres.** Al llarg de tota la unitat didàctica són moltes i variades les situacions en les quals es treballa la lectura i l'escriptura dels noms dels nombres del 80 al 89, així com la composició i la descomposició d'aquests nombres i l'associació del nom del nombre amb la seua grafia a través d'un dictat.
- **Operacions.** En aquesta unitat s'inicia la suma portant-ne. L'alumnat ja sap col·locar correctament nombres d'una i de dues xifres i ara aprendrà a «portar» la desena que ens resulta de la suma de la columna de les unitats a la columna següent de les desenes i acabar el càlcul sumant les desenes.
- **Càlcul mental.** Se suggerix que cada sessió incloga un temps programat per al càlcul mental. S'ha de procurar el mínim de dispersió: silenci, ordre i atenció per a fer possible la concentració; per això, es recomana que siga a l'inici de la sessió de matemàtiques. El temps emprat serà curt, ja que es realitzaran sis exercicis, sumant una desena a desenes completes, en aquesta unitat. S'explica l'estratègia utilitzada de forma gràfica perquè la interioritzen amb facilitat.
- **Resolució de problemes.** Ja tenim establides les bases per a treballar la resolució de problemes: lectura pausada i comprensiva per a entendre l'enunciat i la recerca i selecció de dades. En aquest tercer trimestre posarem èmfasi en l'elecció segura i confiada de l'operació que ens servirà per a respondre a la pregunta del problema.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Treball en grup cooperatiu en el desenvolupament d'activitats i projectes: fer grups de 3 o 4 alumnes i utilitzar les estructures de treball cooperatiu suggerides en la guia del professor per a treballar els principis de definició d'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara. Es recomana l'aprenentatge cooperatiu aplicant les metodologies de lectura compartida, full giratori, llapis al centre i mapa conceptual compartit.
- Posada en comú en gran grup, després del treball individual o grupal.

8. RECURSOS

Els materials de suport següents poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Matemàtiques:

- Recursos fotocopiables de la proposta didàctica, amb activitats de reforç, d'ampliació i d'avaluació.
- Quaderns complementaris del llibre de l'alumne.

A més, es proposa la utilització del material manipulatiu següent per a facilitar l'adquisició dels continguts presentats:

- Àbacs, reglets, blocs multibase, etc., que potencien la manipulació i reforcen la comprensió del sistema de numeració decimal.
- Recta numèrica graduada, per a situar i localitzar nombres.
- Targetes de cartolina amb les grafies dels nombres presentats.

- Targetes de cartolina amb les sumes presentades en l'activitat de càlcul mental. Tindran el resultat de l'operació imprès per darrere.
- Dòmino de sumes i restes.
- Daus d'unitats i desenes.
- Material fungible com cartolines, plastilina, gomets...

Recursos digitals

- Llibre digital: l'alumnat podrà reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiables.
- Pàgina Web: <http://anayadigital.es>

9. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables de la unitat i al llibre digital).
- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han aconseguit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?